

3 CENTESIMI

Preidbroj za Monarhiju
iznaša 4 K za 8 mjesece.
Početni broj 2 para.

Abbonamento per la
Monarchia: Corone 4
par. 8 mesi. Un singolo
numero 2 cent

Abbonement für die
Monarchie vierteljährig
4 K. einzelne Nummer
2 Heller.

OMNIBUS

Izlaz u 11 ura prije, podne i po noći
I svjetla svaki dan.

Esce ogni giorno alle 11 ant. eccetto
nelle domeniche e feste.

Erscheint, ausser an Sonn- u. Feler-
tagen, täglich um 11 Uhr Vormittag.

2 BELTINE

Za uvrštenje objava u
»Malom oglasniku« plaća
se za svaku, rječ 2 para.
Najmanja pristojba 80 p

Per le inserzioni d'avvisi
nel »Notiziario d'affari«
si paga per ogni parola
2 cent. Tassa minimale
30 centesimi.

Jedes Wort im »Kleinen
Anzeiger« kostet 2 h.
Die niedrigste Taxe 80 h.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINJA I dr. prije i. Krapotic i dr., PULA — Via Giulia br. 1.

PARTE ITALIANA.

TELEGRAMMI.

Il club polacco e la riforma elettorale.

Vienna, 20. — Il club polacco ha deliberato di accettare per la Galizia il sistema elettorale proporzionato.

La lingua croata presso le ambasciate.

Vienna, 20. — Da parte competente si annuncia, che con la risoluzione del delegato Saghy si chiedeva di collocare in tutte le più grandi ambasciate e nei consolati e specialmente a Berlino, ai Balcani ed in America gli impiegati che conoscono la lingua croata, perchè in tali luoghi si trova un grande numero di Croati, i quali sono costretti di cercare la protezione dai rappresentanti degli altri Stati, pel motivo che coi rappresentanti a-u. non si possono intendere.

Il conflitto greco-rumeno.

Costantinopoli, 20. — Nei circoli diplomatici si deplora la rottura delle relazioni diplomatiche fra la Rumenia e la Grecia, e si teme che in causa delle bande greche si inspirerà la situazione nella Macedonia. Sperano però, che fra poco si troverà il modo per appianare le difficoltà dell'accordo.

Ancora del suffragio universale.

(Veggasi il numero di ieri.)

Se le cose fossero andate come di legge e di ragione, anche secondo il sistema elettorale finora in uso, i deputati dell'Istria al parlamento sarebbero tre di parte slava, due di parte italiana.

E se questa proporzione corrisponde anche al numero degli abitanti delle due nazionalità dell'Istria, nulla di più naturale, che il progetto governativo a base del suffragio universale, non poteva stabilire altra proporzione che quella già stabilita. Anzi gli italiani dell'Istria vi guadagnano, imperocché quel deputato che finora veniva eletto dal »grande possesso fondiario« da sì e nò settanta elettori, colla nuova legge verrà eletto da migliaia di cittadini, e non vi è dubbio

che quelle migliaia di elettori daranno il loro voto a persona del popolo, di idee avanzate e non già ad un qualsiasi feudale.

Senonchè ciò tutto non basta al »Piccolo«. Egli vorrebbe mantenere ancora, anzi cementare col suffragio universale la menzogna, che nel cospetto del mondo, entro e fuori i confini della Monarchia, la provincia d'Istria e Gorizia-Gradiška passino per province di nazionalità prevalentemente italiana, ciò che appunto non sono. Da ciò le lagrime, da ciò la seguente apostrofe del »Piccolo«, 17 giugno, al »Lavoratore«:

»Ma inoltre — dice il »Piccolo« — il »Lavoratore« vuole gli italiani soddisfatti dell'aumento di due collegi e non attribuisce alcuna importanza al modo onde questi due nuovi collegi vengono assegnati. L'organo socialista ignora dunque che cosa voglia dire lasciare nell'Istria e nel Friuli in maggioranza i deputati slavi di contro agli italiani? Crede veramente che sia indifferente se in avvenire questa maggioranza di deputati slavi servirà di sottratto ad ogni provvedimento governativo contro gli italiani di quelle province? *se dinanzi alle Delegazioni, quelle due province saranno rappresentate da un delegato slavo anziché italiano e appariranno quindi al mondo slave anziché italiane (bum!), contro la realtà e la giustizia e con pregiudizio d'ogni loro legittima aspirazione?* E crede il giornale socialista proprio indifferente che domani, quando si farà la riforma elettorale per le Diete, gli slavi possano richiamarsi alla proporzione loro favorevole creata dalla legge generale per il Consiglio dell'Impero e pretendere la maggioranza anche nei Parlamenti provinciali, riducendo con un tratto di penna e Istria e Friuli alle condizioni della Dalmazia? Crede il »Lavoratore« tutto ciò indifferente?»

Questo è adunque il perno della questione. Lor signori vogliono che si faccia al mondo l'Istria ed il Goriziano apparessano provincie italiane. Ma questo si è appunto ciò che non vogliamo noi croati. E siccome anche in questa, come in tutte le nostre questioni politiche, la evoluzione delle istituzioni sta in favore della verità e della giustizia, così noi croati riteniamo di ottenere ragione, vale

njom i druge u Kasteliru. Za ovima su slijedile još dvije i to u Vabrigi i u Livadama. Tim četirim školama pridružile su se tečajem lanjske godine još druge tri — i to u Fapcima, Sv. Luciji i Zrenju.

Selo Fapci nahodi se negdje u sredini višnjanske općine. Oblasti su se više puta trudile kako bi u Fapcima ili u susjednom Sv. Ivanu od Štepe nametnuli talijansku školu, ali se narod tomu od uvijek uporno protivio. Nego Talijani neće još da miruju. Od novaca, što ga je njihov Attilio Conighi poklonio »Legionari«, paumili su u blizini Fapca sagraditi jednu svoju školu. Taj su naum i priveli kraju. Ali uga sve to naša škola u Fapcima napreduje, a pravo prekrasno a »Legina« jedva nekako životari. Druge dvije, novoustrojene, škole, biva, one u Sv. Luciji i Zrenju, nahode se u općini

a dire speriamo fermamente, che non a Vienna, ma nemmeno a Roma si potesse votare una legge, appar la quale noi slavi, maggioranza del paese, dovremmo essere rappresentati al parlamento da una minoranza di mandati. Sarebbe il colmo!

NOTIZIE.

La nuova legge sui consorzi in Austria e la Germania.

L'altro ieri è andata in vigore la nuova legge sui consorzi con garanzia limitata, e questa legge promette un grande nuovo sviluppo alla produzione ed al lavoro. Per avere una idea dobbiamo notare che una legge consimile entrò in vigore in Germania l'anno 1892 e nell'anno 1904 contava già 5572 consorzi con un capitale di un miliardo e 462 milioni di marchi. Nel primo anno (1902) sorsero soli 35 consorzi, con 29 milioni di marchi di capitale.

Nel 1898 si fondarono 382 nuovi consorzi e nell'anno 1904 vi furono 1206 nuovi. Speriamo che anche in Austria avranno un buon successo e specialmente nelle nostre provincie, che hanno il massimo bisogno di concentrare i piccoli risparmi in imprese utili, industriali e commerciali.

HRVATSKA STRANA.

BRZOJAVKE.

Poljski klub i izborna reforma.

Beč, 20. — Poljski klub odlučio se za proporcionalni izborni sustav obzirom na Galiciju.

Hrvatski jezik kod poslanstva.

Beč, 20. — Sa kompetentne strane javlja se, da je resolucija delegata Saghy tražila, da se na svim većim poslanstvima i konzulatima, a osobito u Berlinu, na Balkanu i u Americi postave činovnici vješt hrvatskom jeziku, pošto se tamo nalazi veliki broj Hrvata, koji su prišli tražiti zaštite kod predstavnika drugih država, jer ih a-u. predstavnici ne razumiju.

Grčko-rumunjski spor.

Carigrad, 20. — U diplomatskim krugovima žali se prekidajući diplomatskih

Opitaji. Malo imade u Istri čeljadi, koja bi bila zadojena tolikom mržnjom protiv Hrvata, kao što su to naši Opitajci, koje se rado diče sa nekakva svoja 72 »literata«. Silesija bi se knjiga mogla ispisati o mukama i nepravdama, što su ih naši ljudi imali da podnesu od tih gorskih nasilnika. A i danas još se šaćia okrutnih tirančija gospodje nad ogromnim dijelom našega svijeta, što nastava u onoj općini.

Ali već se i to opaža preokret na bolje. Do pred šest godina nije ta općina imala ni jedne hrvatske škole. Danas je pako opasana sa tri naše prosvjetne tvrdje: sa dvorazrednom školom u Livadama, ustanovljenom u godini 1901. i sa jednorazrednicama u Sv. Luciji i Zrenju, koje su, kako spomenuto, predane lani svojoj svrsi. (Slijedi.)

odnosa između Rumunjske i Grčke i daje se izražaj bojazni, da će se zaostrišća situacija u Macedoniji radi grčkih ustaša. Nadaju se, da će se skoro stvoriti situacija za ukonjenje spora.

VIESTI.

Mjestne.

Veliki dan u Pomeru.

Prva sv. pričest je za svako selo veseli dan. Na Tjelovu za prve sv. pričesti neobično u Pomeru je bilo, da su pričestnici držali u jednoj novi lilijan u znak duševne čistoće, a u drugoj vošćen, goreću svijecu u znak božje ljubavi, kojom se prima oboje svetostajstvo ljubavi. Druga stvar je bila neobična, što su djeca, koja znadu čitati, bila nadarena molitvenikom: »Oče, budi volja tvoja«, dočim se je dalo škatarskim djevojčicama, jer ne znadu čitati, mahrame iliti rubce za pokrivalo glave.

Treba iztknuti, da su i Škatarani dostojno pripravljeni bili, jer je župnik pomerski mnogo krat trčao u Škatar držeć se propisa pok. Petenaja: »Instruicije per i parrochi o curati locali« —, kako se ima i daleku djecu vjeronauk učiti.

Da ta svečanost izpade veličanstvenije, odmislio je za tu djecu sv. misu u 7 s. velenč. g. pop Blaž Košara. — Bog platio i njemu i našem vrijednom župniku popu Ivan Barbačiću. — Pomerac.

Razne.

Umišljeno starinstvo.

Izborna reforma, koja izjednačuje donekle a svakako približava izjednačenje svih ljudi, primorskim Talijanima ne ide u glavu; talijanski gospodice ne može se sprijateljiti s mišlju, da mu je na pr. i ciganin brat. Zato jadikovke, bezobrazne groznje, smušenosti i t. d.

Ovo par zadnjih dana tužno jadikuju i teško se tuže na nepravde vlade, koje su silom podanici, da je izbornom reformom zakopano starodavno slavno talijanstvo »Dalmacije«. Ovu bezobraznu može ispuknuti klatež, koji se s trgovinom talijanstva na tuđi račun obogatio. Talijanstvo Dalmacije!

Posaljite u Afriku među Kafre par Benanata, Veneziana, Majera i t. d. eto odmah talijanstva Afrike, što im rado prepuštamo. Ali Dalmacija? Ne znaju da od 15 hiljada ljudi u Dalmaciji, koji su se popisali da im je obćevni jezik talijanski, kladiamo se da ih neće reći tri tisuće da su Talijani. Alotroče italianità!

Bolesti na blagu u Istri.

Po izkazu od 15. o. mj. vladaju na blagu u Istri ove pošasti: *vrbanac* na svinjama u Puli kot. Pula, u Krstvu kot. Volosko; *svinjska kuga* u Dekaniji, Izlu, Ozicla-Klanec, Pomjanu, Buzetu i Piranu kot. Kopar.

Zasjedanje hrvatskoga sabora.

Drži se, da će zasjedanje hrvatskoga sabora započeti izvičanja delegacija početkom julja. Sabor će se baviti trim zakonskim osnava: o reviziji porote, o neodvisnosti sudaca i o čistoći države. Ove zakonske osnove bit će en bloc prihvaćene. Iznet će se i novi tiskovni zakon.

Izvjeste

tajnika drške Sv. Cirila i Metoda za Istru, čitano
dne 21. svibnja 1906. na glavnoj skupštini u
Talekom.

(Nastavak.)

I sve je opet zamuklo grobnim mukom. Borba se nije nastavila, jer pala fizička snaga nije mogla da nadje svoj ekvivalent u moralnoj sili — u duhu naroda.

Nije ni čudo. Naš je živalj u poreckom kotaru bio od iskona najzapušteniji — i premda sačinjava ogromnu većinu pučanstva onoga kotara, taj živalj nije ni danas »dobio« od zemlje a ma ni jedne hrvatske škole.

Toru je imala da doskoci naša družba. I doista, ona je svoje prve škole podjela u tom kotaru. Prva se družbina škola ustanovila u Baderni, a odmah za

Gli avvisi si pubblicano in lingua croata, italiana e tedesca, secondo la speciale tariffa. Per avvisi più volte ripetuti un considerevole ribasso. Il tutto verso pagamento anticipato.

Oglaš se objavljiju u hrvatskom, talijanskom i njemačkom jeziku po posebnom cjeniku. Za višekratna uvrštenja znatan popust, a sve se plaća unaprijed.

U ponedjeljak imali su u Zagrebu sjednicu članovi sudskog staleža, da se razpravi predlog o neovisnosti sudaca, te će se predložiti saboru na prihvati.

Za sjedinjenje Dalmacije s Hrvatskom.

U sjednici carevinskoga vijeća od prošlog petka za vrijeme debate o proračunu, nar. zast. Bortić prosvjedovao je protiv bezkrajnjem zapušćivanju Dalmacije sa strane austrijske uprave, zagovarajući sjedinjenje Dalmacije sa Hrvatskom, te je ime svojih drugova, koji su potpisali rječku rezoluciju izjavio, da će glasovati protiv proračunskog provizorij, jer si je sadanje austrijsko ministarstvo postavilo za glavnu zadaću, voditi odlučan boj na gospodarskom polju protiv Ugarskoj i njezinoj saveznicu Hrvatskoj.

Kongres jugoslavenskih djaka.

Prilikom otvaranja druge jugoslavenske umjetničke izložbe u Sofiji, bugarski su djaci riješili, da sazovu drugi kongres jugoslavenskih djaka (prvi je bio u Beogradu). Inicijativu za to uzelo je djačko političko društvo »Napred«. Osim srpskih, hrvatskih i slovenačkih djaka, pozvat će se na kongres rumunjski i grčki djaci, pa i česki. Kongres bi se otvorio 29. kolovoza. Ovih je dana bio zbor cijele bugarske univerzitetske omladine. Na njemu se izabrao odbor za spremanje svega, što treba za ovu veliku djačku manifestaciju.

Koliko je vremena i novaca stao simplonski tunel.

Ovaj najveći tunel na svijetu predan je 13. o. mj. uz svečano otvorenje redovnom saobraćaju. Taj tunel vezuje preko Švicarske zapadnu Evropu sa Italijom i Sredozemnim morem kao i tunel Sen Gotthardski. Plan, da se simplonski tunel izgradi, otpočeo je još 1853. godine, a tek 1903. godine potpisan je ugovor sa preduzimačima. Radovi su otpočeli jednovremeno sa obje strane 5. kolovoza 1898. godine. Računalo se, da će 1904. godine u svibnju tunel biti gotov.

Simplonski tunel je gradilo punih pet godina pet hiljada radnika. Na njegovu izradu potrošilo se 250 hiljada kgr. baruta, hiljadu 350 kgr. dinamita i 4 hiljade kgr. fitilja. Izrada tunela stala je 80 milijuna kruna. Simplonski tunel dugačak je 19 hiljada 729 metara.

POZIV.

„Štokovsko društvo za štednju i zajmove“ obdržavati će dne 24. juna t. g. svoju redovitu godišnju glavnu skupštinu u vlastitim prostorijama u 9 sati u jutro u Svet Vincentu sa sljedećim dnevnim redom:

1. Izvješće upraviteljstva;
2. » » o reviziji;
3. Potvrda računa za god. 1905;
4. Izbor novog odbora;
5. Razni predlozi.

ODBOR.

Notiziario d'affari.

Malí ogłosnik - Kleinere Anzeigen

ORCH. VIOLINE, gute, abgespielt, Werth 56 K, ist billig zu verkaufen. Information in Administration d. Bl.

D'AFFITTARE 3 camere, cucina. Via Kandler N. 40, II piano. Insinuarsi Via Medolino 1.

D'AFFITTARE 5 camere, camerino, cucina, cantina, soffitta. Via Zaro 11. Insinuarsi Via Medolino 1.

RAGAZZA ONESTA, capace nel conteggio e conseltrice delle lingue tedesca, italiana, croata o slovena, trova occupazione quale venditrice in un negozio. Per informazioni rivolgersi all'amministrazione dell'„Omnibus“.

ČESTITA DJEVOJKI, vješta hrvatskom, talijanskom i njemačkom jeziku te računanju prima se kao prodavačica u papirnicu. Poblize kod „Omnibusa“.

D'AFFITTARE una camera ammobigliata. Entrata libera. Via Circonvallazione, 35, pianoterra.

POKUČJE prodaje se radi preseljenja, poblize kod F. Barbalica, Via Circonvallazione 35, prizemno.

Ein VORSTE-HUND

englisch-franz. Poentiar Aporteur

== wird verkauft. ==

Eine Probezeit ist gestattet.

Näheres bei der Administration des „Omnibus“.

Restaurant Imperial

Via Kandler 74.

Eccellente birra di Pilsen sempre fresca.

Scelti vini nazionali ed esteri. Squisita cucina con cibi caldi e freddi.

Servizio pronto.

Istrianer Weinbaugenossenschaft

in

POLA

hat stets am Lager Istrianer und dalmatiner Weine bester Qualität.

Istrianer rot und weiss

Weine von 36 bis 40 K

Roter Terranenwein I. Qualität

44 „ 48 „

Muskateller weiss „ 50 „ 60 „

Muskat dessert hochfein „ 100 „

Lissaner Vugava „ 70 „

Dalm. Blauweiss „ 50 „

Opelle „ 44 „

hochfein „ 56 „

Alle Preise verstehen sich per 100 Liter franco POLA. Weinproben werden auf Verlangen in der Wohnung gestellt. Bestellungen können mündlich in Komptoir Clivo S. Stefano Nr. 9., parterre, brieflich, oder telefonisch (Tel. Nr. 26.) erfolgen und werden sofort ausgeführt.

Tko!!!

pošalje poštom unaprijed

= 10 kruna, =

dobiva franko u kuću sljedećih

40 knjiga.

Samo kratko vrijeme!

1. Ljubici: »Matija Gubec«. 2. Devidu: »Lažni baruni«. 3. Tomašić: »Crice«. 4. Mark Twain: »Zvuci iz Amerike«. 5. Milić: »Vrađa četa«. 6. Strej: »Spajana pripređenja«. 7. »: »Doista jedan je bog«. 8. Hoffmann: »Svatko je svoje srce kućom (vezano)«. 9. Pažur: »Obstar jelačić«. 10. Stenklawicz: »Bartek pobijedio (novi)«. 11. »: »Život kraljice Jelave«. 12. Širola: »Pomrni«. 13. S. K.: »Spomen pjesme«. 14. Czajkowski: »Skaložub u kuli na sedam tornjeva«. 15. »: »Pustolovine Petrice Kerempuha«. 16. »: »Na bijegu«. 17. »: »Toma«. 18. Širola: »Devet izvornih pripovijesti«. 19. Širola: »Šikunova djeca«. 20. Laszowski: »Ribnik«. 21. Širola: »Miraz«. 22. Fražimir: »Spaj danice ilirске«. 23. Pastorčić: »Rusko-japanski rat«. 24. Mijatović: »Život hajduka Uđmanića«. 25. Pažur: »Seljačka buna«. 26. Harđo: »Zgode i putovanja Stanleya«. 27. Kramarić: »Novci i Novetice«. 28. Grigorović: »Piknike«. 29. »: »Harambašić«. 30. »: »Vijenac pripovijesti, romana i pjesama« (12 knjiga). Tko šalje unaprijed 1 krunu 20 filira, dobiva »Zlatne ribice«, galeriju slika. Novce molim unaprijed poslati knjižari i papirnici.

Ferd. Strmečki ml.

Zagreb, Frankopanska ulica br. 2.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplaćuju zadružnih članova jedan ili više po krunu 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te djele bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog odkaza, a iznose od 1000 K ako se nije kod uložanja suglasno ustanovio veći ili manji rok za odkaz, uz odkaz od 8 dana.

Zajmove (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9-12 sati prije podne i 3-6 sati poslije podne; u nedjelju i blagdan osim jultia i augusta mjeseca od 9-12 prije podne.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u Clivo S. Stefano br. 9, prizemno desno, gdje se dobivaju poblize informacije.

Ravnateljstvo.

Wetterbericht

des k. u. k. hydrograph. Amtes in Pola von Heute 7 Uhr früh.

Barometerstand 628
Temperatur Luft + 24.0
Wind NNE,
Bewölkung 3
See, tag (0-5) 1.
Regenmenge 0.4 mm
(HE) Barometerstand 628
Temperatur Celsius + 22.6
Wind N,
Bewölkung 3
See, tag 1
Regenmenge 0 mm

Vlastnik i izdavač: Tiskara LAGINJA i d.
Odgovorni urednik: J. Kusak.

Žigice „Družbe sv. Cirila i Metoda“

prodavaju se

u trafici Feit, via Barbacani
u trafici Iv. Žica, via dell' Ammiragliato
u trafici Dorčić, via Kandler
u trafici Petros, na rivi
u dućanu Verginella, u via Circonvallazione,
u trafici M. Schütz, državni kolodvor.

Narodna Tiskara i Knjigovežnica

LAGINJA i drug.

prije J. Krmpotić i drug.

Via Giulia br. 1. — PULA — Via Giulia br. 1.

PREPORUČA SE ZA:

TISKARSKE, KNJIGOVEŽKE, GALAN-TERIJSKE RADNJE

SAMA IZRADJUJE PEČATE

IMADE U ZALIHI TISKANICE I KNJIGE ZA P. N.

OBČINE, CRKVE, ŠKOLE, = TRGOVAČKE KNJIGE, PISAN-ODVJETNIKE, POSUJILNICE I KE ZA ŠKOLE, PISARSKE I KONSUMNA DRUŠTVA = RISARSKE POTREBŠTINE =

PRODAJA PAPIRA NA MALO I VELIKO.

ŠIRITE I KUPUJTE „OMNIBUS“. DIFFONDETE L'„OMNIBUS“